

Sammandrag av förutredningen

Systemet för internetröstning är en helhet som består av en tillämpning för internetröstning, en förgrundstjänst och ett bakomliggande system. Systemet skulle bygga på Suomi.fi-identifikation, rösträttsregistret och valdatasystemet. Justitieministeriet skulle i egenskap av högsta valmyndighet vara helhetens ägare och Rättsregistercentralen skulle svara för upphandlingen, genomförandet och driften av systemet.

Om det fattas beslut om upphandling av ett system för internetröstning bör det först fastställas riktlinjer om följande frågor:

- Ska det vara möjligt att rösta på nytt i tillämpningen för internetröstning?
 - Kan göra det svårare att utöva påtryckning på väljare eller sälja röster och för sin del trygga valhemligheten.
 - Medför en risk för valhemligheten i fråga om internetrösterna som finns i urnan, eftersom detta förutsätter att uppgifterna om väljaren och dennes röst måste förvaras tillsammans.
- Kan en internetröst ersättas med en pappersröst under förhandsröstningen eller röstningen på valdagen?
 - Gör det svårare att trygga valhemligheten, eftersom detta förutsätter att uppgifterna om väljaren och dennes röst måste förvaras tillsammans.
- Får väljaren ett verifikat över sin röst, på vilket sätt ges verifikatet och vad innehåller det?
 - Ett verifikat ger möjlighet att bryta valhemligheten och sälja röster.
 - Gör det svårare att trygga valhemligheten, eftersom rösten måste kunna spåras.
- Vad gör man om det uppstår misstankar om ett fel eller problem i systemet för internetröstning?

För upphandlingsprocessen och definitionen av de slutliga systemkraven ska reserveras tillräcklig tid och nödvändig kompetens. Informationssäkerhet, användbarhet och tillgänglighet är viktiga egenskaper som ska beaktas genom hela processen. Processen bör genomföras öppet för att öka förtroendet för systemet och göra det lättare att identifiera eventuella problem.

När det gäller identifiering av väljarna ska det fattas ett principbeslut om det för identifiering ska krävas ett medel med hög tillitsnivå, vilket i dagens läge i praktiken betyder identifiering med ett elektroniskt certifikatkort, eller om det räcker med en lägre tillitsnivå (tillitsnivå väsentlig), såsom identifiering med bankkoder och en signatur och krypteringsnyckel som producerats med en mjukvara på användarens terminal. Det sist nämnda alternativet är lättare att ta i bruk, men medför större risker för missbruk. I denna förutredning har arbetsgruppen utrett för- och nackdelarna med de olika alternativen. Enligt utredningen skulle det vara säkrast med ett system som kräver identifiering med ett medel som ger hög tillitsnivå, men problemet är att medel för elektronisk identifiering som ger en högre grad av tillförlitlighet inte är i allmänt bruk.

Ett av målen med införande av internetröstning är att göra det lättare bl.a. för utlandsfinländare att rösta, men identifiering utomlands kräver för tillfället ett finskt medel för stark autentisering, som en stor del av dem som bor utomlands inte har. eIDAS kan i framtiden lösa detta problem, men kräver ännu flera års arbete. Under de närmaste åren kommer man att utreda möjligheterna att använda personbeteckningar i gränsöverskridande ärenden inom området för de nordiska länderna och Baltikum.

Att garantera röstens integritet från början till slut och samtidigt trygga valhemligheten är en stor utmaning ur teknisk synvinkel. Väljaren ska kunna försäkra sig om att hans eller hennes röst har överförts till räkningen i oändrad form. Det finns redan nu beaktansvärda system för internetröstning, men inget av dem uppfyller kraven som sådana och trots vidare utveckling skulle de innebära vissa risker. Osäkerhetsfaktorerna som blir kvar måste åtgärdas genom lagstiftning och förfaringsätt. Oberoende av de tekniska lösningarna kan valhemligheten äventyras då röstningen sker utan valmyndigheternas övervakning.

Blockkedjor gör det möjligt att upprätthålla en aktivitetslista eller en logg som kan auditeras och som är svår att förfälska. I utredningen kunde man dock inte identifiera något tydligt sätt att utnyttja detta för att lösa de mest centrala problemen vid internetröstning.

Tekniken för internetröstning och strukturerna som behövs för helheten håller på att utvecklas och är ännu inte så avancerade att man skulle kunna bygga upp och ta i bruk ett system som är tillräckligt säkert. I tekniken som kan användas för genomförandet av systemet finns fortfarande öppna frågor när det gäller valhemligheten och integriteten. Det är inte sannolikt att de centrala riskerna i samband med internetröstning skulle kunna lösas inom de närmaste åren.

Arbetsgruppen rekommenderar inte införande av internetröstning, eftersom riskerna i dagens läge är större än fördelarna. Det är dock skäl att aktivt följa den tekniska utvecklingen och olika lösningar för e-demokrati, och det nuvarande valdatasystemet bör utvecklas till att svara på de nya kraven som följer av förändringarna i omvärlden.